

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Dolor quem sensit in corde suo Virgo, dum vidit Christum extremis adeo cruciatibus morientem, reddidit Martyrium eius ceterorum Martyrum Martyrio excellentius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

originali: nata est sed mundum exhilaravit:
 Nativitas Dei genitrix Virgo gaudium annu-
 tiavit universo mundo: vitam egit sed singula-
 rem, abique omni culpa, vestigio liberam:
 Mater fuit, sed singularis quia fuit & Virgo:
 virgo fuit sed singularis quia fuit & mater:
 unde cantamus illi: Virgo singularis inter om-
 nes: mortem passa singulariter, omnis se debet
 doloris experire: Una est columba mea, sic
 illam extollit caelestis sponsus. Una in omni-
 bus: quamvis enim nonnulla habeat in quibus
 cum aliis convenit sanctis, verumtamen illa
 modoquodam possidet singulari, & tale fuit
 eius Martyrium: Virgo Martyr fuit sed sin-
 gularis si premeque Martyrio: fuit enim idem
 eius Martyrium in quod Christus: cum enim illud
 credamus fuisse quo nullum unquam fuit aut
 erit in mundo molitius & horribilius &
 Christi caput est ac Princeps Martyrum: tale
 fuisse credimus & Virginis, etique ipsa Mar-
 tyrum omnium antesignana.

*S. 2. Dolor quem sensit in corde suo Virgo,
 dum vidit Christum extremum adeo
 cruciatibus morientem; reddidit Mar-
 tyrium eius ceterorum Martyrum Mar-
 tyrio excellentius.*

Martyrium quod passa est Maria Virgo,
 quando filium suum in cruce suo vidit
 in Martyrio laborantem, tam graue fuit ut in
 illo ipsa plura senserit quam omnes reliqui
 Martyres in suis sensisse poterunt. Idcirco
 dicitur, Hier. quod plus sit quam Martyr:
 Magna est velis mare contritio tua, quod de SS.
 Virg. ne omnes intelligamus dictum a Hiere-
 mia q. d. Eo modo quo mare fluvios antecedit,
 ita Virg. in Martyrio aliorum S. antecedit
 Martyrium Velis mare quod nullum habet
 fundum: nulla quippe bolis illud metiri
 potest: sic nec ullus potest intellectus pertri-
 mase mare Martyrii dolorum, cruciatuum ac
 peccatorum quas passa est Virgo virginum
 preclarissima. Velis mare: quia in pelago
 omnes colliguntur fluvij atque in eo sunt
 omnes, quia de mari procedunt omnes fon-
 tum aqua & fluviorum gurgites: & in SS.
 Matre Virgine conveniunt dolores & crucia-
 tus, quos omnes passus sunt Martyres: et cepit
 neus ut est sanguine sacrificiali sibi oblati: ita
 totus conspergeretur populus, ut ad fanguis
 eorum gutta nonnulla sanguinis precorunt
 ut per illum celebraretur ac immortetur
 omnium atque singulorum cum deo fidei
 pacificatio: ille vero (Moses) sanctum sangui-
 nem respexit in populum: Quando vero accitit
 ad altare, sic legitur: Sed reliquum sanguinis
 fudit super altare. Alis sufficiebat via sua,
 sed altari totus lagenae sanguis interdebe-
 tur. Nullus sine sanguine ad Deum accedit
 ut enim ad gaudia perueniatur gloria eius,
 necesse est ut sanguis passionis mortis
 Christi cadat super singulos eorum qui pium
 illa sunt fructuri: cuncti etenim pars mortis
 eius tribulationum, perfectionum mortis
 Saluatoris: Per multas tribulationes venit
 intro in regnum Dei. Peto super Virginem
 totus effundatur sanguis qui altare est in quo
 primum oblatum est Christo sacrificium:
 Ingressiens mundum dixit: hostia & sacrificium
 voluisti. Tunc dixit, ecce venio. Imo in partibus
 eius vero, quando celebratum est Verbum
 Incarnati mysterium, atque eo instanti quo
 factum est septimam obulit aeterno Patris, et
 sanguinem suum effunderet vitamque daret
 pro redemptione litroque mortalium, fuit
 igitur altari, quod est Maria SS. vbi primum
 oblatum est sacrificium, non gnum decal
 sanguis passionis pbi domino, ut in cetero
 sancti sed tota debeat de calice venientem
 pleno que gurgit: quocirca in S. Virgine
 omnes tructum dolores, omnes peccata, om-
 nia omnia & angustia, quas Christus in
 cruce moriens plurimas patiebatur, acce-
 idcirco grauius fuit eius Martyrium, quam
 reliquorum Martyrum: quamvis morientem non
 tolerauerit gladio exedente corpus, quod
 habetur ita terribile: si tamen tam atrocitas
 mus doloris & tribulationum quas toleravit
 ex conspecta dolorum peccatorum, non
 tique si is sui sine dubio fuit atque mo-
 to in Virgine quam in omnibus aliis
 Martyribus.

Nemo dubitat, quin multi perpelli sint
 tribulationes quas Virgo immaculata non
 sensu, licet etiam dicit D. Chrysol. ad Hebr.
 verba Apostoli: Abundant passiones Christi in
 nobis. Quod sancti plura passi sunt quam
 Christus Et subiungit: Non est cur aliquid
 hanc sententiam arguat ut reuerentia
 praesumptam, cum alio loco dicit Apo-

83

Thren. 2.

15.

1.

All. 70.

12.

Voluit Adimple ea que desunt Passioni Christi. Et confirmat: quia nonnulla perpessi sunt sancti, que Christus non est perpessus: non enim cruciatus percutit igitur Laurentii: non lapides D. Stephanus, non rotas nouacula percussit D. Catharine pre parata: non alia multa diuersaque tormentorum genera: per que nonnulli constanter Martyres transierunt, non autem aluator uolens. Sic etiam D. Virgo multa non est passa: quia eius non expeditat uirginitas & honestas: Quocirca Regella non sensit. lapidibus non fuit obitura, nec alia percutit cum pluribus aliis martyribus horrentia tormenta. Ceterum in doloribus & angustis quas experia dicitur, potissimum in monte & Passione Christi grauius ipsa sola cruciata fuit quam omnes reliqui Martyres in omnibus diuisis cruciatibus.

Primo: quia tanto sunt actiores, & plures dolores ac tribulationes, quas Deus immittit, quanto quis sanctitate uite dignus emicat: quam rationem enucleat D. Ambrosius, referens sibi in somnis apparuisse d. Paulum dicentem: *Ipse post qui mortis in eis obtemperantes, respiciunt praedia & diuitias, secuti sunt Dominus pro regna in rebus huius. Quod per deum amicus Dei fructus perhibentes ad hoc peruenire meruerunt, ut Christi martyres fierent.* Donatum est illis ut Martyres fierent eo eminentem sanctitatis gradum, eo quod seipos Dei seruitio toto decennio consecrauerunt. Argumentum hoc est, quo probatur quod quo quis uite meritis et alacritate, eo datur ipsi plures tolerare pro Christo dolores ac tormenta. Passionis eius amarissimum. Cum igitur inuenerat Virgo sanctos omnes uite sanctimoniam longe precurrens, ceterum est quod ipsa pro ceteris omnibus tormentis examinata fuerit acerbioribus. Secundo: quia tanto grauius solet esse dolor, quo ex te aliqua affligitur, quanto feruentior est amor eius quod perditur, & acerbior precoratio qua inde afflictum. Unde fit ut homines non tantum faciant opum uicturam, quam homines vel uite. Atque inter ea qua spectant facultates, id cuius minoris est iactura, minus etiam affligit. Et esse quid potest quod tam minus faciant, ut eius perditio nullam pernam, nullam inquam adferat mole suam. Quod si forte ex aliqua ratione illud quod perditur, excusetur, sicut quando quis spiritum adhibent & habent ut inueniam) sicut utia

cadit illis alienis, gaudium inde concipiunt, non autem ex iactura contrahuntur.

Sancti partebantur in eo quod maximo habebant odio, nempe in propria carne, secundum quod amor Dei, qui tantum in eis super omnia feruentior imperabat, illos permovebat, ut illam conferrent, & exciperent ut mortalem & execrandam inimicam. Unde et amore Dei perpetuam & mortalem cum ea gerebant inimicitiam, quam continua penitentia & perpetua subiectione exercebant. Hinc erat quod nullis poterant illos tyranni cruciatibus examinare, quin iniustitias illos optasset & procurassent. An eos ergastulis vis concludere captiuos? An illis comprimere & constringere copis Martyres? Quomodo in hoc carcere hanc semper (inquit Martyr) decimus inimicam? An durissimis torpore flagris? O qualibus (respondet ille) corpus hoc cecidi & cado quotidie. Numquid fime studes enticare? Illa ego conatus sum carnem subicere spiritui refractariam. Tormenta profers minari que mortem? Nihil mihi illis optatus: si namque mihi liceret, ipsam in hanc mortem inferrem & procrearem. Et sicut quod brachio laborat putrido ex quo uix periculum incurrit ipsi rescindatur, eschilaresce si chirurgus illud stringat, rescindat, fecerit & separet, cui & mercedem soluit ut ipse hoc agat, quod hic non patitur prohibitus naturali, licet eius actio ad uitae lux condiscat consecrationem: ita iudicat Martyr, quod a tyrannis manum accipiat auxiliarem, in eo quod aduersus inimicam suam carnem intendit, illam sagellando, duris excipiendo, torquendo, utramque asserendo: etenim in hac omnia eo tendunt ut uitam allequatur sempiternam, atque in illum finem carnem exhorrebat ut inimicam, quae impedit, ut gaudium illud differat.

Porro Mater illa inuoluta patiebatur non in eo quod plurimum exhorrebat, sed quod oculis suis diligebat ac delectus, nempe in persona filii sui, unde dolor eius nullam admittit exortationem nullum solatium. Quamobrem aduenit, quod illi qui presertim non fuerunt in compassione Damini in Passione sua, transierunt in exilium per martyrium in ore gladii ut Apostolus: sed illi qui preterea adhiberent reputatus

IV.
 Maria
 Virgo in
 eo patie-
 batur
 quod
 maxime
 diligebat
 alii in eo
 quod
 maxime
 oderant.

Cx. Forst.
 de Virgi-
 nit. Marie
 in Ioseph
 Jo. de S.
 Jo. eph.
 Qu. cru-
 cialitate

runt, non
alia tor-
menta
passi sunt.
est ad Martyrium dolor quem ea tempestate
pertulerunt, nec alio tormenti genere hinc
dicefferunt; quales D. Ioan. D. Mattha
D. Magdalena Et sicut alij Martyres
præferunt Martyrij sui insignia ad trophæum,
vt D. Laurentius cruciculam, D. Stephanus
lapides, rotas præcutes D. Catharina, aliique
multi, Virgo Domina nostra insignia præbet
Martyrij sui filium suum, gladius cor habens
transitum, ob dolorem quem in eo sensit
vehementissimum ex tribulationibus quas
pati vidit illum in morte sua scissimas. Et
cum mater esset filij adeo dilecti facile colligitur
doloris eius Martyrium terribilius
multo fuisse, quàm passus sit omnes Martyrum
constantissimi exercitus.

3. Cum esset adeo sublimis ea cognitio,
quam habuit Virgo SS. de Passione &
morte Christi, & amor adeo intensus quo
illum diligebat, eundem in anima sua
dolorem sensit, quem in suo Christus cor-
pore tolerauit.

7
1 p. 59.

Argumentum hoc quod modo profequi-
mur, confirmat D. Angu. agens de com-
mendatione quâ Christus matrem suam D.
Ioan. commendauit, & p. Ioannem n. attri-
buit suæ tradidit in filium, antequam in cruce spâ-
ritum emitteret: Ecce filius tuus: Ecce mater
tua. Dicit igitur prælati Auctor quod nec
mater substituta nec filius subrogatus verbum
vllum Christo responderint: quia in stroque
dolor exiit adeo intensus, quem eo momento
perpetui sunt, vt omnem illis vocem inter-
cluderet. O dolorem immensum! Venerabilis
Beda aperte nuncupat d. Ioan. Martyrem,
ob amorem quo diligebat Christum, feruen-
tissimum. Vt enim illum amabat intensius,
eum cernens expirantem, pariter cum illo
morsus expirauit. Ex amore dolor oritur,
amor autem ex cognitione. Si tantus hic fuerit
in D. Ioa. erga Christum, quantum nobis
exponit illa sublimitas quâ cuncta eius con-
scripsit mysteria, quantum esse potuit ille dolor
quem in morte Christi patiebatur? Talis fuit,
vt credo V. Bedæ, vt ex eo vocari potuerit &

Lib. 1. in
Marc. c.
19.

haberi Martyr. Quis vaquam vt Virgo per
fundissimam obtinuit mysterium Christi
cognitionem? Quis intellexit vnam ad
distinctè diuina filij attributa, perfectiores &
dimittere, vt mater eius purissima? Nempe
dubitat quin omnem creaturam longè super-
auerit cognitionem. Et hoc Iuxta hic veritas
nisi inuenerit: Mater vero confestim amata veritas
hec, conferens corde suo.

Non est cur heic inhaeremus: etiam
constat eam Magistrum fuisse Apoll. v. affo-
rit D. Bern. nullo negotio et hac adeo cog-
spicua colligitur cognitio, quod dolor eius
quem videns filium morientem experit ad
suo fuerit superior quem omnes petulentes
Martyres; etenim amorem dolens confendo,
do, sine dubio in illo omnes antecellit: cum
ipsa sola feruentius Christum dilexerit, quam
omnes simul: quia de persona eius diuina
clariorum & perfectiorum habuit quam alij
cognitionem. Quando Regina Saba palatum
accesit Regis Salomonis, viditque, in domo
eius supellectilem, magnitudinem, & nobilitatem
aulicorum ac famulorum, & etiam
quo cuncta dirigebantur, gaudium & hilaritatem
quâ cuncti perfundebantur, hostias de
sacrificiis quoniam oblatæ. Nec non mentem
tem attendit & diuitias Regis illius mater,
tota stupore hæsit attonita. Quanto ma-
excellens dicitur Virgine illam con-
siderasse circumstantias Passionis mortis
Saluatoris, cunctaque illa quæ grauem potius
illi conferre molestant: Et heu! Regem
Sabe summum attulit gaudium tanta
statu & opulentia quam in Salomone perpe-
debat, consideratio: in Virgine Matre po-
portionaliter longè grauiorem causare debe-
bat poenam & afflictionem consideratio
Iuxtaque cognitio quam habebat de omnibus
circumstantiis dolorum, cruciatuum et
peruatum Passionis mortis, Redemptio-
Maltum attendit carnificum: inuicem
quâ traditus fuerat Pilato, non ferocem
animo reuoluebat flagrorum crudelitatem
tormenta, calumnias opprobria, quibus
exercebatur, tantæ denique sanguinis effuso-
nem, Quid non cogitat cum in cruce pec-
dolum intuit? Si illum sic consideratio
quilibet hanc circumstantiarum peruenit
qualitatem: quis explicet dolorem quem hanc
debe-